

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

25. února 2021 *

„Nesplnění povinnosti státem – Článek 258 SFEU – Směrnice (EU) 2016/680 – Zpracování osobních údajů – Prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů v dané oblasti – Neprovedení a nesdělení prováděcích opatření – Článek 260 odst. 3 SFEU – Návrh na uložení platby paušální částky a penále“

Ve věci C-658/19,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU a čl. 260 odst. 3 SFEU, podaná dne 4. září 2019,

Evropská komise, zastoupená D. Nardim a G. von Rintelenem, jakož i S. Pardo Quintillán, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Španělskému království, zastoupenému L. Aguilera Ruizem, jako zmocněncem,

žalovanému,

podporovanému

Polskou republikou, zastoupenou B. Majczynou, jako zmocněncem,

vedlejší účastníci,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení N. Wahl, předseda senátu, F. Biltgen (zpravodaj) a L. S. Rossi, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: španělština.

Rozsudek

1 Evropská komise se svou žalobou domáhá, aby Soudní dvůr:

- určil, že Španělské království tím, že do 6. května 2018 nepřijalo právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (Úř. věst. 2016, L 119, s. 89), nebo v každém případě tím, že tyto předpisy Komisi nesdělilo, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 63 odst. 1 směrnice 2016/680;
- uložil tomuto členskému státu v souladu s ustanoveními čl. 260 odst. 3 SFEU, aby zaplatil penále ve výši 89 548,20 eura za každý den prodlení ode dne vyhlášení tohoto rozsudku za nesplnění povinnosti sdělit opatření provádějící tuto směrnici;
- uložil uvedenému členskému státu v souladu s ustanoveními čl. 260 odst. 3 SFEU, aby zaplatil paušální částku na základě denní částky ve výši 21 321,00 eur vynásobené počtem dnů mezi dnem následujícím po dni uplynutí lhůty pro provedení stanovené v uvedené směrnici a dnem, kdy bude nesplnění povinnosti odstraněno, nebo v případě, že nesplnění povinnosti nebude odstraněno, dnem vyhlášení tohoto rozsudku, s výhradou, že bude překročena minimální paušální částka ve výši 5 290 000 eur, a
- uložil Španělskému království náhradu nákladů řízení.

Právní rámec

2 Článek 1 směrnice 2016/680 stanoví:

„1. Tato směrnice stanoví pravidla týkající se ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení.

2. Členské státy v souladu s touto směrnicí:

- a) chrání základní práva a svobody fyzických osob, zejména jejich právo na ochranu osobních údajů, a
- b) zajišťují, aby výměna osobních údajů příslušnými orgány uvnitř Unie, pokud je vyžadována právem Unie nebo členského státu, nebyla omezována ani zakazována z důvodů ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů.

3. Tato směrnice nebrání členským státům v tom, aby poskytovaly přísnější [rozsáhlejší] záruky ochrany práv a svobod subjektu údajů v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány, než jaké stanoví tato směrnice.“

3 Článek 63 směrnice 2016/680 stanoví:

„1. Členské státy do 6. května 2018 přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Znění těchto předpisů neprodleně sdělí Komisi. Použijí tyto předpisy ode dne 6. května 2018.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Odchylně od odstavce 1 může členský stát stanovit, že automatizované systémy zpracování zavedené přede dnem 6. května 2016 se ve výjimečných případech, kdy to vyžaduje nepřiměřené úsilí, uvedou do souladu s čl. 25 odst. 1 do 6. května 2023.

3. Odchylně od odstavců 1 a 2 tohoto článku může členský stát ve výjimečných případech uvést konkrétní automatizovaný systém zpracování uvedený v odstavci 2 tohoto článku do souladu s čl. 25 odst. 1 ve stanovené lhůtě po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 2 tohoto článku, pokud by to jinak způsobilo vážné obtíže pro provoz tohoto konkrétního automatizovaného systému zpracování. Dotyčný členský stát oznámí Komisi důvody těchto vážných obtíží i důvody pro stanovenou lhůtu, během níž uvede konkrétní automatizovaný systém zpracování do souladu s čl. 25 odst. 1. Stanovená lhůta v každém případě skončí nejpozději 6. května 2026.

4. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.“

Postup před zahájením soudního řízení a řízení před Soudním dvorem

- 4 Vzhledem k tomu, že Komise od Španělského království neobdržela žádnou informaci o přijetí a zveřejnění právních a správních předpisů nezbytných pro dosažení souladu se směrnicí 2016/680 ke dni uplynutí lhůty pro provedení stanovené v článku 63 této směrnice, tedy k 6. květnu 2018, zaslala tomuto členskému státu dne 20. července 2018 výzvu dopisem.
- 5 Z odpovědi Španělského království ze dne 26. září 2018 vyplynulo, že k tomuto dni žádné prováděcí opatření ještě přijato nebylo. Komise proto dne 25. ledna 2019 zaslala uvedenému členskému státu odůvodněné stanovisko, ve kterém jej vyzvala, aby ve lhůtě dvou měsíců od obdržení tohoto stanoviska přijal opatření nezbytná pro dosažení souladu s požadavky směrnice 2016/680.
- 6 Ve své odpovědi na odůvodněné stanovisko ze dne 27. března 2019 Španělské království uvedlo, že správní postup k přijetí opatření provádějících směrnicí 2016/680 probíhá a má být ukončen koncem července 2019. Španělské království upřesnilo, že parlamentní postup má skončit koncem března 2020. Tento členský stát kromě toho uvedl, že prodlení při provádění vyplývá především ze zvláštního politického kontextu a z nezbytnosti provést tuto směrnicí organickým zákonem.
- 7 Vzhledem k tomu, že Komise měla za to, že Španělské království nepřijalo vnitrostátní opatření provádějící směrnicí 2016/680 ani tato opatření nesdělilo, podala dne 4. září 2019 projednávanou žalobu.
- 8 Rozhodnutím předsedy Soudního dvora ze dne 10. prosince 2019 bylo Polské republice povoleno vedlejší účastenství na podporu Španělského království.

K žalobě

K nesplnění povinnosti podle článku 258 SFEU

Argumentace účastníků řízení

- 9 Podle Komise Španělské království tím, že do 6. května 2018 nepřijalo veškeré právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí 2016/680, nebo jí v každém případě tyto předpisy nesdělilo, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 63 této směrnice.

- 10 Komise rovněž uvádí, že tento členský stát nesplnil své povinnosti tím, že nepřijal zvláštní prováděcí akt, jelikož podle judikatury Soudního dvora platí, že pokud směrnice výslovně stanoví, podobně jako článek 63 směrnice 2016/680, že předpisy, které ji provádějí, musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení, je v každém případě nezbytné přijmout zvláštní prováděcí akt.
- 11 Kromě toho Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), uvedl, že členské státy jsou povinny Komisi poskytnout jasné a přesné informace a jednoznačně uvést, jakými právními a správními předpisy členské státy podle svého názoru splnily jednotlivé povinnosti, které jim dotčená směrnice ukládá.
- 12 V projednávané věci má Komise za to, že Španělské království žádnou z těchto povinností nesplnilo.
- 13 Španělské království nezpochybňuje, že nesplnilo své povinnosti přijmout a sdělit opatření provádějící směrnici 2016/680.
- 14 Tento členský stát nicméně uvádí, že řada velmi výjimečných okolností zpozdila činnosti vlády a národního parlamentu za účelem přijetí požadovaných prováděcích opatření, která budou Komisi sdělena v souladu s článkem 63 směrnice 2016/680 od okamžiku jejich přijetí. Španělské království sice uznává, že institucionální okolnosti v projednávané věci neumožňují podle judikatury Soudního dvora odůvodnit vytýkané nesplnění povinnosti, tvrdí však, že tyto okolnosti jsou zvláště relevantní pro posouzení přiměřenosti sankcí navržených Komisí.

Závěry Soudního dvora

- 15 Podle ustálené judikatury Soudního dvora se nesplnění povinnosti musí posuzovat podle stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a změny, ke kterým došlo následně, nemůže brát Soudní dvůr v úvahu [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 23; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 19, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 30)].
- 16 Soudní dvůr mimoto opakovaně judikoval, že pokud směrnice výslovně stanoví povinnost členských států zajistit, aby předpisy nezbytné k jejímu provedení obsahovaly odkaz na tuto směrnici nebo byl takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení, je v každém případě nezbytné, aby členské státy přijaly zvláštní akt k provedení předmětné směrnice [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 20, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 31].
- 17 V projednávaném případě zaslala Komise Španělskému království odůvodněné stanovisko dne 25. ledna 2019, takže dvouměsíční lhůta, která v něm byla stanovena ke splnění jeho povinností, uplynula dne 25. března 2019. Skutečnost, zda došlo či nedošlo k tvrzenému nesplnění povinnosti, je tedy třeba posuzovat s ohledem na stav vnitrostátních právních předpisů platných k tomuto dni [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 21, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 32].
- 18 Jak v tomto ohledu vyplývá jak z odpovědi Španělského království na výzvu dopisem, tak z vyjádření k žalobě předloženého tímto členským státem v tomto řízení, je nesporné, že ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, tedy ke dni 25. března 2019, Španělské království nepřijalo opatření nezbytná k zajištění provedení směrnice 2016/680, a tudíž ani tato opatření Komisi nesdělilo.

- 19 Pokud jde o argumenty uplatněné Španělským královstvím, které mají odůvodnit nedodržení dotčené lhůty pro provedení a které vycházejí především z dočasného charakteru španělské vlády během relevantního období, stačí připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora se členský stát nemůže dovolávat ustanovení, praxe či situací svého vnitrostátního právního řádu k odůvodnění nesplnění povinností vyplývajících z unijního práva, jako je neprovedení směrnice ve stanovené lhůtě (rozsudek ze dne 4. října 2018, Komise v. Španělsko, C-599/17, nezveřejněný, EU:C:2018:813, bod 23).
- 20 Je tedy třeba dospět k závěru, že ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku Španělské království nepřijalo opatření nezbytná k zajištění provedení směrnice 2016/680, a tudíž ani tato opatření Komisi nesdělilo.
- 21 Je proto třeba určit, že Španělské království tím, že ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nepřijalo právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí 2016/680, a tudíž tím, že tyto předpisy Komisi nesdělilo, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 63 této směrnice.

K nesplnění povinnosti podle čl. 260 odst. 3 SFEU

K uplatnění čl. 260 odst. 3 SFEU

– Argumentace účastníků řízení

- 22 Komise připomíná, že Soudní dvůr uvedl v bodech 53 až 59 svého rozsudku ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť) (C-543/17, EU:C:2019:573), že se čl. 260 odst. 3 SFEU vztahuje jak na situaci, kdy členský stát nesdělil žádné prováděcí opatření, tak na situaci, kdy tato opatření sdělil pouze částečně. K této situaci může dojít, pokud se prováděcí opatření sdělená Komisi nevztahují na celé území členského státu, nebo pokud jsou ve sdělení mezery, pokud jde o prováděcí opatření odpovídající části směrnice.
- 23 Tento orgán kromě toho zdůrazňuje, že ve svém sdělení nazvaném „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“ (Úř. věst. 2017, C 18, s. 10), připomněl, že přikládá velký význam včasnému provedení směrnic. Vzhledem k tomu, že Komise konstatovala, že členské státy nadále nedodržují lhůty pro provedení směrnic, oznámila, že upraví svůj postup u věcí předložených Soudnímu dvoru podle čl. 260 odst. 3 SFEU a Soudní dvůr bude systematicky žádat o to, aby ukládal zaplacení paušální částky, jakož i penále. Komise rovněž upřesnila, že při stanovení výše paušální částky v souladu se svým postupem při stanovení závažnosti neprovedení ve vnitrostátním právu přihlédne k rozsahu provedení.
- 24 V projednávané věci se podle ní jedná právě o sankcionování toho, že kromě toho, že Španělské království nesdělilo Komisi prováděcí opatření, nepřijalo a nezveřejnilo veškeré právní předpisy nezbytné k zajištění provedení směrnice 2016/680 do vnitrostátního práva.
- 25 Španělské království má za to, že i když vnitrostátní institucionální okolnosti neumožňují odůvodnit nesplnění povinnosti, které je mu vytýkáno, měly by být zohledněny pro posouzení přiměřenosti sankcí, které v projednávaném případě navrhuje Komise, jelikož dvouměsíční lhůta pro odpověď stanovená ve výzvě dopisem uplynula méně než jeden měsíc před rozpuštěním národního parlamentu a zahájením volebního procesu.
- 26 Španělské království tvrdí, že vzhledem k vládní situaci k tomuto datu, kdy vláda vyřizovala již pouze běžné záležitosti, než bude vytvořena nová vláda, a k charakteristickým rysům španělského parlamentního systému představuje podání žaloby pro nesplnění povinnosti spolu s návrhem na uložení penále a paušální částky podle čl. 260 odst. 3 SFEU závažný precedent, jímž mohou být dotčena práva členských států. Na podporu své argumentace se Španělské království dovolává článků 4

a 5 SEU, konkrétně čl. 4 odst. 2 SEU, který stanoví povinnost ctít národní identitu členských států. Za takových výjimečných okolností, jako jsou okolnosti projednávané věci, považuje Španělské království za nezbytné uvést do souladu požadavky čl. 4 odst. 2 SEU a zásady proporcionality na straně jedné s posuzovací pravomocí, kterou má Komise při podání žaloby podle čl. 260 odst. 3 SFEU, na straně druhé. V případě neexistence takového souladu by se použití čl. 260 odst. 3 SFEU mohlo stát nástrojem, který znehodnocuje demokratický proces v členských státech a jímž je dotčeno ústavní fungování členských států.

- 27 Polská republika tvrdí, že Komise tím, že podala projednávanou žalobu, nedodržela podmínky stanovené v čl. 260 odst. 3 SFEU, jelikož konkrétním a individuálním způsobem jednak neprokázala, že návrh na uložení peněžité sankce je odůvodněný, a jednak neprokázala nutnost uložit Španělskému království povinnost zaplatit jak denní penále, tak paušální částku.

– Závěry Soudního dvora

- 28 Je třeba připomenout, že čl. 260 odst. 3 první pododstavec SFEU stanoví, že předloží-li Komise Soudnímu dvoru věc podle článku 258 SFEU z důvodu, že dotýčný členský stát nesplnil povinnost sdělit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem, může, pokládá-li to za vhodné, navrhnout paušální částku nebo penále, jež je dotýčný členský stát povinen zaplatit, ve výši, kterou považuje za přiměřenou okolnostem. Článek 260 odst. 3 druhý pododstavec SFEU stanoví, že shledá-li Soudní dvůr, že došlo k nesplnění povinnosti, může členskému státu uložit zaplacení paušální částky nebo penále, které nepřekročí výši navrženou Komisí, přičemž platební povinnost nabude účinku ke dni stanovenému Soudním dvorem v jeho rozsudku.
- 29 Pokud jde o rozsah působnosti čl. 260 odst. 3 SFEU, Soudní dvůr rozhodl, že je třeba přijmout takový výklad tohoto ustanovení, na jehož základě lze jednak zaručit pravomoci, které má Komise k tomu, aby zajistila účinné uplatňování unijního práva, a chránit právo na obhajobu a procesní postavení, které mají členské státy na základě článku 258 SFEU ve spojení s čl. 260 odst. 2 SFEU, a jednak umožnit Soudnímu dvoru výkon jeho soudní pravomoci, která spočívá v tom, že v rámci jediného řízení přezkoumá, zda dotýčný členský stát splnil povinnost sdělit opatření provádějící dotčenou směrnici, a případně posoudí závažnost zjištěného nesplnění povinnosti a uloží peněžitou sankci, která podle něj nejlépe odpovídá okolnostem daného případu [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 58; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 45, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 55].
- 30 V tomto kontextu vyložil Soudní dvůr výraz „povinnost sdělit opatření provádějící směrnici“ uvedený v čl. 260 odst. 3 SFEU v tom smyslu, že odkazuje na povinnost členských států poskytnout o opatřeních provádějících směrnici dostatečně jasné a přesné informace. Aby byl naplněn požadavek právní jistoty a zajištěno provedení všech ustanovení této směrnice na celém dotýčném území, jsou členské státy ve vztahu ke každému ustanovení zmíněné směrnice povinny uvést jedno či více vnitrostátních ustanovení, která zajišťují jeho provedení. Jakmile je toto sdělení, k němuž lze případně připojit srovnávací tabulku, učiněno, je na Komisi, aby pro účely návrhu, kterým se domáhá, aby byla dotýčnému členskému státu uložena peněžité sankce upravená v čl. 260 odst. 3 SFEU, prokázala, že některá prováděcí opatření zjevně nebyla přijata vůbec nebo se nevztahují na celé území dotýčného členského státu, přičemž Soudnímu dvoru nepřísluší, aby v rámci soudního řízení zahájeného na základě tohoto ustanovení zkoumal, zda vnitrostátní opatření, která byla Komisi sdělena, zajišťují správné provedení ustanovení předmětné směrnice [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 59; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 46, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 56].

- 31 Vzhledem k tomu, že – jak vyplývá z bodů 20 a 21 tohoto rozsudku – je prokázáno, že Španělské království ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nesdělilo Komisi žádné opatření provádějící směrnici 2016/680 ve smyslu čl. 260 odst. 3 SFEU, spadá takto zjištěné nesplnění povinnosti do působnosti tohoto ustanovení.
- 32 Pokud jde o otázku, zda – jak tvrdí Polská republika – Komise musí v každém jednotlivém případě odůvodnit své rozhodnutí požadovat peněžitou sankci podle čl. 260 odst. 3 SFEU, nebo zda tak tento orgán může učinit bez uvedení důvodů ve všech případech, které spadají do působnosti tohoto ustanovení, je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že Komise má jakožto strážkyně Smluv na základě čl. 17 odst. 1 druhé věty SEU diskreční pravomoc přijmout takovéto rozhodnutí [rozsudek ze dne 13. ledna 2021, Komise v. Slovinsko (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, bod 47]. Podle ustálené judikatury rovněž platí, že podmínky použití čl. 260 odst. 3 SFEU nemohou být restriktivnější než podmínky, jimž podléhá provádění článku 258 SFEU [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 49, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 59]. Kromě toho má podle čl. 260 odst. 3 SFEU pouze Soudní dvůr pravomoc uložit peněžitou sankci členskému státu. Přijme-li Soudní dvůr takové rozhodnutí po kontradiktorní diskuzi, musí jej odůvodnit. Proto skutečnost, že Komise neodůvodnila svou volbu požadovat u Soudního dvora uplatnění čl. 260 odst. 3 SFEU, nemá vliv na procesní záruky dotčeného členského státu [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 50, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 60].
- 33 Je třeba dodat, že okolnost, že Komise nemusí v každém jednotlivém případě odůvodňovat své rozhodnutí požadovat peněžitou sankci na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, nezprošťuje tento orgán povinnosti odůvodnit povahu a výši požadované peněžité sankce a zohlednit v této souvislosti pokyny, které přijala, například pokyny obsažené ve sděleních Komise, které sice nezavazují Soudní dvůr, nicméně přispívají k zajištění transparentnosti, předvídatelnosti a právní jistoty kroků činěných Komisí [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 51, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 61].
- 34 Tento požadavek odůvodnění povahy a výše požadované peněžité sankce je o to významnější, že na rozdíl od toho, co je stanoveno v odstavci 2 článku 260 SFEU, odstavec 3 tohoto článku stanoví, že v rámci řízení zahájeného na základě tohoto ustanovení má Soudní dvůr pouze omezenou posuzovací pravomoc, jelikož v případě, že Soudní dvůr konstatuje nesplnění povinnosti, jsou návrhy Komise, pokud jde o povahu a maximální výši peněžité sankce, kterou může uložit, pro Soudní dvůr závazné [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 52, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 62].
- 35 Z článku 260 odst. 3 SFEU totiž vyplývá, že Komise musí navrhnout „paušální částku nebo penále, již je“ dotýcný členský stát „povinen zaplatit“, avšak Soudní dvůr může uložit zaplacení pouze peněžité sankce, „kter[á] nepřekročí výši navrženou“ Komisí. Autoři Smlouvy o FEU tak nastolili přímou spojitost mezi sankcí požadovanou Komisí a sankcí, kterou může uložit Soudní dvůr na základě tohoto ustanovení [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 53, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 63].
- 36 Pokud jde o argumentaci Španělského království vycházející z toho, že v projednávaném případě byl postup před zahájením soudního řízení zahájen výzvou dopisem, přičemž lhůta pro odpověď na tuto výzvu uplynula méně než jeden měsíc před rozpuštěním národního parlamentu a zahájením volebního procesu, je třeba uvést, že výzva dopisem byla zaslána po uplynutí lhůty pro provedení stanovené ve směrnici 2016/680 a že členským státům přísluší, aby uplatnily postup přijetí opatření nezbytných

k zajištění provedení směrnice, aniž by čekaly na to, že Komise zašle výzvu dopisem. Podle ustálené judikatury Soudního dvora totiž zaslání výzvy dopisem na základě čl. 258 prvního pododstavce SFEU předpokládá, že se Komise může platně dovolávat předcházejícího nesplnění povinnosti příslušející dotyčnému členskému státu [rozsudek ze dne 5. prosince 2019, Komise v. Španělsko (Plány pro nakládání s odpady), C-642/18, EU:C:2019:1051, bod 17 a citovaná judikatura].

- 37 Dále pak a v každém případě nemohou být úvahy, které vedly Komisi k zahájení řízení o nesplnění povinnosti proti Španělskému království ke dni, který si zvolila, na překážku použitelnosti čl. 260 odst. 3 SFEU nebo přípustnosti žaloby podané na základě tohoto ustanovení [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 55, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 65].
- 38 Je tedy třeba konstatovat, že čl. 260 odst. 3 SFEU se na takovou situaci, jako je situace, o kterou jde v projednávané věci, uplatní.

K uložení peněžitých sankcí v projednávané věci

– Argumentace účastníků řízení

- 39 Pokud jde o výši peněžitých sankcí, jež mají být uloženy, má Komise v souladu s postojem vyjádřeným v bodě 23 sdělení zveřejněného dne 15. ledna 2011, nazvaného „Provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU“ (Úř. věst. 2011, C 12, s. 1), za to, že jelikož nesplnění povinnosti sdělit opatření provádějící směrnici není méně závažné než nesplnění povinnosti, které může být předmětem sankcí uvedených v čl. 260 odst. 2 SFEU, musí být způsoby výpočtu finančních sankcí uvedených v čl. 260 odst. 3 SFEU stejné jako ty, které se uplatní v rámci postupu upraveného v odstavci 2 tohoto článku.
- 40 V projednávané věci s ohledem zaprvé na význam ustanovení unijního práva, která byla porušena, jelikož je ochrana osobních údajů základním právem, jak vyplývá z článku 8 Listiny základních práv Evropské unie a článku 16 SFEU, zadruhé na skutečnost, že existují zvláštní akty unijního práva týkající se ochrany osobních údajů, a sice nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1), směrnice 2016/680, avšak rovněž rámcové rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech (Úř. věst. 2008, L 350, s. 60), prostřednictvím vnitrostátní právní úpravy, která jej provedla, a zatřetí na skutečnost, že Španělské království nepřijalo žádné opatření provádějící směrnici 2016/680, Komise navrhuje uplatnit koeficient závažnosti 10 v rámci stupnice od 1 do 20. Co se týče délky trvání porušení, má Komise za to, že je vhodný koeficient 1,4 v rámci stupnice od 1 do 3. Vzhledem k tomu, že Komise na tyto koeficienty uplatnila multiplikační faktor „n“ stanovený pro Španělské království, a sice 2,06, a paušální částku ve výši 3 105 eur, navrhuje, aby bylo uloženo denní penále ve výši 89 548,20 eura (3 105 x 10 x 1,4 x 2,06) za každý den prodlení při provádění směrnice 2016/680.
- 41 Tento orgán kromě toho navrhuje, aby byla uložena paušální částka, jejíž výše se vypočítá na základě pokynů obsažených v jeho sdělení ze dne 13. prosince 2005 nazvaném „Použití článku 228 Smlouvy o ES“ [SEC(2005) 1658], ve znění aktualizovaném sdělením ze dne 13. prosince 2017 nazvaným „Aktualizace údajů pro výpočet paušálních částek a penále, které Komise navrhuje Soudnímu dvoru v rámci řízení o nesplnění povinnosti“ [C(2017) 8720], a jeho sdělení ze dne 25. února 2019 nazvaném „Změna metody pro výpočet paušální částky a denní sazby penále, které Komise navrhuje v rámci řízení o nesplnění povinnosti u Soudního dvora Evropské unie“ (Úř. věst. 2019, C 70, s. 1, dále jen „sdělení z roku 2019“). Jak vyplývá z přílohy II posledně uvedeného sdělení, minimální paušální částka pro Španělské království činí 5 290 000 eur. S výhradou, že tato částka bude v projednávaném případě

překročena, Komise navrhuje stanovit denní částku sloužící pro výpočet tak, že se jednotná základní paušální sazba vynásobí koeficientem závažnosti a faktorem „n“. V projednávaném případě tedy denní částka činí $1\,035 \times 10 \times 2,06 = 21\,321$ eur za den.

- 42 Za těchto podmínek Komise navrhuje, aby Soudní dvůr uložil Španělskému království povinnost zaplatit paušální částku na základě denní částky ve výši 21 321 eur, vynásobené počtem dní, které uplynuly mezi 7. květnem 2018, tedy dnem následujícím po dni uplynutí lhůty pro provedení stanovené ve směrnici 2016/680, a dnem, kdy bude nesplnění povinnosti odstraněno, nebo v případě, že nesplnění povinnosti nebude odstraněno, dnem vyhlášení rozsudku vydaného na základě čl. 260 odst. 3 SFEU.
- 43 Španělské království má za to, že skutečnost, že Komise navrhuje uložení finančních sankcí, je s ohledem na institucionální okolnosti projednávané věci nepřiměřená.
- 44 Podobně jak Soudní dvůr rozhodl zejména ve svých rozsudcích ze dne 30. května 2013, Komise v. Švédsko (C-270/11, EU:C:2013:339), a ze dne 19. prosince 2012, Komise v. Irsko (C-279/11, nezveřejněný, EU:C:2012:834), je třeba mít za to, že zvláštní okolnosti charakterizující projednávanou věc představují polehčující okolnosti, a v důsledku toho je třeba sankce navržené Komisí snížit. Návrhy Komise týkající se peněžitých sankcí ostatně nemohou Soudní dvůr zavazovat a jsou pouze užitečným referenčním základem. Stejně tak pokyny, jako jsou pokyny obsažené v různých sděleních Komise, Soudní dvůr nezavazují, ale přispívají pouze k zajištění transparentnosti, předvídatelnosti a právní jistoty kroků činěných samotnou Komisí, jestliže tento orgán učiní návrhy Soudnímu dvoru.
- 45 Podle Španělského království by totiž Soudní dvůr měl mít v rámci řízení založeného na čl. 260 odst. 3 SFEU možnost stanovit uložené penále ve výši a formě, které považuje za vhodné, aby přiměřely dotýčný členský stát k ukončení neplnění povinnosti. Soudnímu dvoru při výkonu jeho posuzovací pravomoci v dané oblasti přísluší, aby stanovil penále takovým způsobem, aby bylo přiměřené jednak okolnostem a jednak zjištěnému nesplnění povinnosti, jakož i platební schopnosti dotýčného členského státu.
- 46 V projednávané věci by bylo s ohledem na dodržení čl. 4 odst. 2 SEU nepřiměřené uložit Španělskému království, aby zaplatilo denní penále, třebaže vláda neměla v rámci poslanecké sněmovny většinu a vyřizovala již pouze běžné záležitosti. Pokud by takové penále nicméně mělo být uloženo, je podle něj třeba za účelem zaručení jeho přiměřenosti a únosnosti vypočítat jeho výši za období mezi dnem vytvoření vlády požívající veškerých svých pravomocí a dnem, kdy bude rozsudku vyhověno v plném rozsahu.
- 47 Dále pak je podle Španělského království třeba zohlednit skutečnost, že vzhledem k tomu, že lhůta pro odpověď na výzvu dopisem uplynula jeden měsíc před rozpuštěním parlamentu, bylo nemožné ukončit vytýkané nesplnění povinnosti za použití řádného legislativního postupu pro přijetí požadovaných předpisů. Jestliže by Soudní dvůr za takových okolností uložil Španělskému království paušální částku v souladu s návrhem Komise, vytvořil by „nebezpečný precedent“. Je třeba zabránit tomu, aby Komise v návaznosti na projednávanou věc mohla použít postup podle čl. 260 odst. 3 SFEU způsobem, který umožňuje nepřiměřeným způsobem ovlivňovat ústavní fungování členských států. Uložení povinnosti zaplatit paušální částku tedy podle něj není přiměřené, přičemž v projednávané věci je dostatečné zaplacení denního penále.
- 48 V případě, že by Soudní dvůr měl nicméně za to, že je uložení paušální částky vhodné, Španělské království tvrdí, že částka navržená Komisí je nepřiměřená. Mezi faktory, které má Soudní dvůr zohlednit při stanovení paušální částky, patří takové skutečnosti, jako je závažnost zjištěného porušení a období, během něhož k porušení došlo. Pokud jde o období, během něhož k porušení došlo, má tento členský stát za to, že za účelem dodržení požadavků stanovených v čl. 4 odst. 2 SEU je třeba

vyloučit období, během nichž vláda vyřizovala pouze běžné záležitosti. V projednávané věci tvrdí, že období, které uplynulo od 4. března 2019, nemá být pro účely určení délky trvání porušení zohledněno.

- 49 Kromě toho konfigurace kritérií pro vyčíslení peněžitých sankcí, které mají být uloženy Soudním dvorem, vyvolává důležitou otázku metody stanovení koeficientu „n“ způsoby definovanými Komisí v jejím sdělení z roku 2019. V projednávané věci tato otázka není bezvýznamná, jelikož podle metody použité Komisí výše minimální paušální částky, která z ní vyplývá pro Španělské království, staví tento členský stát na čtvrté místo mezi členské státy, jejichž příspěvek z tohoto titulu je nejvyšší. Pokud by se Soudní dvůr naproti tomu rozhodl použít jako „rozhodující faktor“ při výpočtu koeficientu „n“ hrubý domácí produkt (HDP), Španělské království by se s ohledem na HDP na obyvatele nacházelo na čtrnáctém místě. Podle uvedeného členského státu by tak metoda výpočtu tohoto koeficientu mohla vést k neopodstatněným rozdílům mezi členskými státy, zatímco Komise podle svého sdělení z roku 2019 usilovala právě o to, aby těmto rozdílům bylo zabráněno.
- 50 Polská republika zejména tvrdí, že judikaturu týkající se čl. 260 odst. 2 SFEU nelze automaticky uplatnit na odstavec 3 téhož článku, jelikož cílem tohoto odstavce 3 je sankcionovat méně závažné porušení, než je porušení uvedené v tomto odstavci 2, které spočívá v nedodržení prvního rozsudku Soudního dvora, kterým bylo určeno nesplnění povinnosti. V každém případě je podle ní koeficient závažnosti 10 použitý Komisí nepřiměřený s ohledem na závažnost tvrzeného nesplnění povinnosti, jelikož nezohledňuje skutečné riziko dopadů tvrzeného nesplnění povinnosti na veřejné a soukromé zájmy. Komise ostatně nezohlednila skutečnost, že sama směrnice 2016/680 stanoví, že automatizované systémy zpracování zavedené přede dnem 6. května 2016 mohou být za určitých podmínek uvedeny do souladu s požadavky směrnice do 6. května 2023 nebo v delší lhůtě. Výše paušální částky navrhované Komisí by tudíž měla být snížena.

– Závěry Soudního dvora

- 51 Úvodem je třeba připomenout, že nesplnění povinnosti členského státu sdělit opatření provádějící směrnici, ať už tím, že informace zcela či zčásti chybí, anebo je nedostatečně jasná a přesná, může samo o sobě odůvodnit zahájení řízení podle článku 258 SFEU směřující k určení tohoto nesplnění povinnosti [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 51; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 64, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 74].
- 52 Dále pak je cílem zavedení mechanismu podle čl. 260 odst. 3 SFEU nejen přimět členské státy, aby co nejrychleji ustaly v neplnění povinností, které by, nebýt takového opatření, mělo tendenci přetrvávat, ale také zjednodušit a urychlit postup ukládání peněžitých sankcí za nesplnění povinnosti sdělit vnitrostátní opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem, přičemž před zavedením tohoto mechanismu mohla být členským státům, které ve stanovených lhůtách nepostupovaly v souladu s předchozím rozsudkem Soudního dvora a nesplnily povinnost provést směrnici, uložena finanční sankce až několik let po vydání posledně uvedeného rozsudku [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 52; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 64, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 74].
- 53 Je přitom třeba konstatovat, že za účelem dosažení cíle sledovaného čl. 260 odst. 3 SFEU jsou stanoveny dva druhy peněžitých sankcí, a sice paušální částka a penále.

- 54 V tomto ohledu z judikatury Soudního dvora vyplývá, že použití jednoho nebo druhého z obou těchto opatření závisí na způsobilosti každého z nich splnit sledovaný cíl v závislosti na okolnostech projednávané věci. Zatímco uložení penále se jeví jako obzvláště vhodné, aby přimělo členský stát k tomu, aby co nejrychleji ustal v neplnění povinností, které by, nebýt takového opatření, mělo tendenci přetrvávat, uložení povinnosti zaplatit paušální částku spočívá spíše na posouzení dopadů nesplnění povinností dotyčného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 66, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 76].
- 55 Pokud jde v první řadě o účelnost uložení penále v projednávané věci, je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora platí, že uložení takového penále je v zásadě odůvodněno pouze tehdy, když neplnění povinností, které má toto penále sankcionovat, přetrvává až do okamžiku posuzování skutkového stavu Soudním dvorem [rozsudek ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 60].
- 56 Soudní dvůr rozhodl, že tuto judikaturu, která se týká čl. 260 odst. 2 SFEU, je nutno uplatnit obdobně i na čl. 260 odst. 3 SFEU, jelikož penále uložená na základě těchto dvou ustanovení sledují stejný cíl, kterým je přimět členský stát, aby co nejrychleji ustal v neplnění povinností, které by, nebýt takového opatření, mělo tendenci přetrvávat [rozsudek ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 61].
- 57 Z judikatury Soudního dvora kromě toho vyplývá, že je třeba mít za to, že k posouzení skutkového stavu Soudním dvorem dochází v okamžiku ukončení řízení [viz zejména rozsudek ze dne 13. ledna 2021, Komise v. Slovinsko (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, bod 81 a citovaná judikatura].
- 58 Z toho vyplývá, že za účelem určení, zda lze v projednávané věci uvažovat o uložení penále, které je sankcí, je třeba nejprve přezkoumat, zda neplnění povinností vytýkané Španělskému království na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, jak bylo konstatováno v bodě 21 tohoto rozsudku, přetrvávalo až do okamžiku ukončení řízení, k němuž došlo dne 6. května 2020.
- 59 V tomto ohledu z písemných vyjádření a z písemností předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že ke dni ukončení písemné části řízení Španělské království nepřijalo, ani tudíž nesdělilo opatření nezbytná k zajištění provedení ustanovení směrnice 2016/680 do španělského práva.
- 60 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že Španělské království tím, že k tomuto dni nepřijalo opatření nezbytná k provedení ustanovení směrnice 2016/680 do vnitrostátního práva ani *a fortiori* tato prováděcí opatření Komisi nesdělilo, pokračovalo v neplnění povinností.
- 61 Soudní dvůr má tudíž za to, že uložení povinnosti Španělskému království zaplatit penále požadované Komisí představuje vhodný finanční prostředek k zajištění toho, aby tento členský stát co nejrychleji ustal v konstatovaném neplnění povinností a dodržoval povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnice 2016/680. Naproti tomu, jelikož nelze vyloučit, že ke dni vyhlášení rozsudku v projednávané věci bude provedení uvedené směrnice v plném rozsahu dokončeno, musí být toto penále uloženo pouze v rozsahu, v němž nesplnění povinností bude přetrvávat ke dni vyhlášení tohoto rozsudku.
- 62 Je třeba připomenout, že Soudní dvůr musí při výkonu své posuzovací pravomoci v dané oblasti stanovit penále v takové výši, která jednak odpovídá okolnostem a je přiměřená zjištěnému nesplnění povinností a platební schopnosti dotyčného členského státu a jednak v souladu s čl. 260 odst. 3 druhým pododstavcem SFEU nepřekračuje částku navrženou Komisí [rozsudek ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 83].

- 63 V rámci posouzení prováděného Soudním dvorem při stanovení výše penále jsou kritérii, která musí být zohledněna pro zajištění jeho donucující povahy za účelem jednotného a účinného uplatňování unijního práva, v zásadě doba trvání protiprávního jednání, stupeň jeho závažnosti a platební schopnost dotyčného členského státu. Při uplatňování těchto kritérií musí Soudní dvůr přihlédnout zejména k dopadům, které má nesplnění povinnosti na dotčené veřejné a soukromé zájmy, jakož i k naléhavosti, se kterou musí dotyčný členský stát dostát svým povinnostem [rozsudek ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 84].
- 64 Co se týče závažnosti porušení práva, je třeba připomenout, že povinnost přijmout vnitrostátní opatření, která zajistí úplné provedení směrnice, a povinnost sdělit tato opatření Komisi jsou základními povinnostmi členských států, které mají zaručit plnou účinnost unijního práva, a je tudíž nutno mít za to, že neplnění těchto povinností je nepochybně závažné [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 85; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 73, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 82].
- 65 V projednávané věci je třeba konstatovat, jak vyplývá z bodu 21 tohoto rozsudku, že Španělské království ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, tedy ke dni 25. března 2019, nesplnilo povinnosti spočívající v provedení směrnice, které mu příslušely, takže účinnost unijního práva nebyla vždy zajištěna. Závažnost tohoto nesplnění povinností je umocněna okolností, že Španělské království k posledně uvedenému dni ještě nesdělilo žádné opatření k provedení směrnice 2016/680.
- 66 Pokud jde o dobu trvání protiprávního jednání, je nutno ji posuzovat s ohledem na okamžik, ke kterému Soudní dvůr posuzuje skutkové okolnosti, a nikoliv s ohledem na okamžik, kdy mu Komise věc předloží [rozsudek ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 87].
- 67 Jak v projednávaném případě vyplývá z bodu 57 tohoto rozsudku, ke dni ukončení písemné části řízení před Soudním dvorem vytýkané neplnění povinností ještě neustalo. Je tedy třeba konstatovat, že toto neplnění povinností přetrvává od uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, tedy dne 25. března 2019. Protiprávní jednání v délce trvání více než jeden a půl roku je přitom s ohledem na skutečnost, že členské státy měly podle článku 63 směrnice 2016/680 povinnost ustanovení uvedené směrnice provést do 6. května 2018, značně dlouhé.
- 68 S ohledem na výše uvedené a s ohledem na posuzovací pravomoc přiznanou Soudnímu dvoru v čl. 260 odst. 3 SFEU, který stanoví, že Soudní dvůr nemůže, pokud jde o penále, které ukládá, překročit výši navrženou Komisí, je třeba v případě, že nesplnění povinností konstatované v bodě 21 tohoto rozsudku bude přetrvávat ke dni vyhlášení tohoto rozsudku, uložit Španělskému království, aby Komisi zaplatilo od tohoto dne do doby, než tento členský stát ustane v konstatovaném neplnění povinností, denní penále ve výši 89 000 eur.
- 69 Pokud jde ve druhé řadě o účelnost uložení peněžité sankce v projednávaném případě, je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru přísluší v každé věci a v závislosti na okolnostech případu, který mu byl předložen, jakož i na stupni přesvědčování a odrazování, který se mu jeví jako potřebný, rozhodnout o peněžitých sankcích vhodných zejména k předejití tomu, aby se obdobná porušení unijního práva opakovala [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 78; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 68, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 78].

- 70 V projednávané věci je třeba mít za to, že navzdory tomu, že Španělské království spolupracovalo s útvary Komise během celého postupu před zahájením soudního řízení a že je informovalo o důvodech, které mu zabránily v zajištění provedení směrnice 2016/680 do vnitrostátního práva, soubor právních a skutkových okolností, jimiž se vyznačuje konstatované nesplnění povinnosti, a sice skutečnost, že ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, a dokonce i ke dni podání projednávané žaloby, vůbec nebyla sdělena opatření nezbytná k provedení směrnice 2016/680, je ukazatelem toho, že účinné předcházení opakování obdobných porušení unijního práva v budoucnu může vyžadovat přijetí takového odrazujícího opatření, jako je uložení povinnosti zaplatit paušální částku [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 69, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 79].
- 71 Toto posouzení není zpochybněno argumentací uvedenou v bodě 36 tohoto rozsudku. Jak bylo připomenuto v tomto bodě, přísluší totiž Komisi, aby posoudila zejména účelnost učinění kroků proti členskému státu a zvolila okamžik, kdy proti tomuto členskému státu zahájí řízení o nesplnění povinnosti. Dále pak není tvrzeno, že lhůty pro odpověď, které byly v projednávané věci stanoveny ve výzvě dopisem a v odůvodněném stanovisku, byly obzvláště krátké nebo nepřiměřené a mohly zpochybnit cíle postupu před zahájením soudního řízení, a sice dát dotčenému členskému státu příležitost splnit povinnosti, které pro něj vyplývají z unijního práva, a užitečně uplatnit důvody na obranu proti výtkám formulovaným Komisí [rozsudek ze dne 19. září 2017, Komise v. Irsko (Registrační poplatek), C-552/15, EU:C:2017:698, bod 28 a citovaná judikatura]. Jak ostatně vyplývá ze skutkových okolností uvedených v bodech 5 a 6 tohoto rozsudku, Španělské království bylo plně obeznámeno s tím, že nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 63 směrnice 2016/680, a to přinejmenším od 7. května 2018.
- 72 Uvedené posouzení není zpochybněno ani argumentem vycházejícím z institucionální situace Španělského království mezi 27. dubnem 2016, dnem přijetí směrnice 2016/680, a 6. květnem 2018, dnem uplynutí lhůty pro provedení stanoveným v uvedené směrnici, která se vyznačovala opakovanými rozpuštěními národního parlamentu, dočasnou povahou vlády a konáním nových voleb. Soudní dvůr totiž rozhodl, že v takové situaci, která je podobná situaci, o kterou se jedná v projednávané věci, se takových okolností nelze dovolávat k odůvodnění nesplnění povinností vyplývajících z unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. července 2017, Komise v. Španělsko, C-388/16, nezveřejněný, EU:C:2017:548, bod 41).
- 73 Pokud jde o výpočet paušální částky, kterou je vhodné uložit v projednávané věci, je třeba připomenout, že Soudnímu dvoru přísluší, aby při výkonu své posuzovací pravomoci v této oblasti, jak je vymezena návrhy Komise, stanovil výši paušální částky, jejíž zaplacení může být členskému státu uloženo na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, tak aby odpovídala okolnostem a byla přiměřená porušení, jehož se členský stát dopustil. Mezi faktory, které jsou v tomto ohledu relevantní, patří zejména takové skutečnosti, jako je závažnost zjištěného porušení práva, doba, po kterou toto porušení trvalo, a platební schopnost dotčeného členského státu [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 72, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 81].
- 74 Co se zaprvé týče závažnosti porušení práva, je třeba připomenout, že povinnost přijmout vnitrostátní opatření, která zajistí úplné provedení směrnice, a povinnost sdělit tato opatření Komisi jsou základními povinnostmi členských států, které mají zaručit plnou účinnost unijního práva, a je tudíž nutno mít za to, že neplnění těchto povinností je nepochybně závažné [rozsudky ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní síť), C-543/17, EU:C:2019:573, bod 85; ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 73, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 82].

- 75 K tomu je třeba dodat, že cílem směrnice 2016/680 je přispět k dotvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva v rámci Unie, přičemž bude vybudován pevný a jednotný rámec pro ochranu osobních údajů za účelem zajištění dodržování základního práva na ochranu fyzických osob při zpracovávání osobních údajů, které je zakotveno v čl. 8 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie a v čl. 16 odst. 1 SFEU. Je třeba mít za to, že neexistence pravidel na vnitrostátní úrovni, zaručujících řádné fungování prostoru svobody, bezpečnosti a práva v rámci Unie nebo nedostatečnost těchto pravidel jsou obzvláště závažné vzhledem k jejich dopadům na veřejné a soukromé zájmy v rámci Unie.
- 76 Závažnost zjištěného nesplnění povinnosti je kromě toho umocněna okolností, že Španělské království ke dni uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, tedy 25. března 2019, ale rovněž ke dni ukončení písemné části řízení před Soudním dvorem ještě nepřijalo žádné opatření provádějící směrnice 2016/680.
- 77 Argumentace předložená Španělským královstvím pro účely odůvodnění zpoždění při provádění směrnice 2016/680, a sice skutečnost, že vláda mohla po dlouhou dobu vyřizovat pouze běžné záležitosti, nemůže mít vliv na závažnost dotčeného porušení, jelikož podle ustálené judikatury praxe nebo situace ve vnitrostátním právním řádu členského státu nemohou odůvodnit nedodržení povinností a lhůt vyplývajících z unijních směrnic, a tudíž ani jejich opožděné nebo neúplné provedení (rozsudek ze dne 13. července 2017, Komise v. Španělsko, C-388/16, nezveřejněný, EU:C:2017:548, bod 41).
- 78 V tomto ohledu je třeba dodat, že na rozdíl od toho, co uvádí Španělské království, takové zvláštní institucionální okolnosti, jako jsou okolnosti charakterizující projednávané nesplnění povinnosti, nelze považovat za polehčující okolnosti ve smyslu judikatury Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. května 2013, Komise v. Švédsko, C-270/11, EU:C:2013:339, body 54 a 55).
- 79 Pokud jde zadruhé o dobu trvání porušení, je třeba připomenout, že je v zásadě nutno ji posuzovat s ohledem na okamžik, ke kterému Soudní dvůr posuzuje skutkové okolnosti, a nikoliv s ohledem na okamžik, kdy mu Komise věc předloží. Je třeba mít za to, že k tomuto posouzení skutkových okolností dochází ke dni ukončení řízení [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 77, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 86].
- 80 V projednávané věci je nesporné, že dotčené nesplnění povinnosti ke dni ukončení písemné části řízení, k němuž došlo dne 6. května 2020, ještě neustalo.
- 81 Pokud jde o počátek doby, jež je třeba vzít v potaz pro účely stanovení výše paušální částky, jež má být uložena na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, Soudní dvůr uvedl, že na rozdíl od denního penále není relevantním datem k určení doby trvání předmětného nesplnění povinnosti datum uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku, nýbrž datum, k němuž uplyne lhůta pro provedení stanovená předmětnou směrnicí [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 79, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 90].
- 82 V projednávané věci není zpochybňováno, že ke dni uplynutí lhůty pro provedení stanovené v článku 63 směrnice 2016/680, tedy k 6. květnu 2018, Španělské království nepřijalo právní a správní předpisy nezbytné k zajištění provedení této směrnice, a tudíž Komisi ani nesdělilo opatření provádějící tuto směrnici. Z toho vyplývá, že dotčené nesplnění povinnosti trvalo dva roky.

- 83 Pokud jde o zatřetí o platební schopnost dotčeného členského státu, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že je třeba zohlednit nedávný vývoj HDP v tomto členském státě, a to ke dni posuzování skutkových okolností Soudním dvorem [rozsudky ze dne 16. července 2020, Komise v. Rumunsko (Boj proti praní peněz), C-549/18, EU:C:2020:563, bod 85, a ze dne 16. července 2020, Komise v. Irsko (Boj proti praní peněz), C-550/18, EU:C:2020:564, bod 97].
- 84 S přihlédnutím ke všem okolnostem projednávané věci a s ohledem na posuzovací pravomoc přiznanou Soudnímu dvoru v čl. 260 odst. 3 SFEU, který stanoví, že Soudní dvůr nemůže, pokud jde o paušální částku, jejíž zaplacení ukládá, překročit výši navrženou Komisí, je třeba mít za to, že účinné předcházení obdobnému porušování práva v budoucnu, jako je porušení článku 63 směrnice 2016/680, které má dopad na plnou účinnost unijního práva, vyžaduje uložení paušální částky, jejíž výše musí být stanovena na 15 000 000 eur.
- 85 V důsledku toho je třeba uložit Španělskému království povinnost zaplatit Komisi paušální částku ve výši 15 000 000 eur.

K nákladům řízení

- 86 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Španělské království nemělo ve věci úspěch, je důvodné rozhodnout, že Španělské království ponese vlastní náklady řízení a ukládá se mu náhrada nákladů řízení vynaložených Komisí.
- 87 V souladu čl. 140 odst. 1 tohoto jednacího řádu, podle kterého členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení, ponese Polská republika vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

- 1) Španělské království tím, že do uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku nepřijalo právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV, a tudíž tím, že tyto předpisy Evropské komisi nesdělilo, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 63 této směrnice.
- 2) Španělské království tím, že ke dni posouzení skutkového stavu Soudním dvorem nepřijalo opatření nezbytná k provedení ustanovení směrnice 2016/680 do svého vnitrostátního práva, a tudíž ani tato opatření Evropské komisi nesdělilo, pokračovalo v neplnění povinností.
- 3) V případě, že neplnění povinností konstatované v bodě 1 bude přetrvávat ke dni vyhlášení tohoto rozsudku, se Španělskému království ukládá, aby Evropské komisi zaplatilo od tohoto dne do dne, kdy tento členský stát ustane v konstatovaném neplnění povinností, denní penále ve výši 89 000 eur.
- 4) Španělskému království se ukládá povinnost zaplatit Evropské komisi paušální částku ve výši 15 000 000 eur.
- 5) Španělské království ponese vlastní náklady řízení a ukládá se mu náhrada nákladů řízení vynaložených Evropskou komisí.
- 6) Polská republika ponese vlastní náklady řízení.

Podpisy